

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského

Tisková zpráva

Výstava Od školdozorce k inspektorovi. Historie školní inspekce

Praha, 30. 1. 2019 – Výstavu *Od školdozorce k inspektorovi. Historie školní inspekce* otevřelo Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského už v pátek 1. února 2019. Výstava mapovala historii dozoru nad úrovní školního vzdělávání, plněním školní docházky a nad kvalifikací učitele a kvalitou jeho přípravy na vyučování. Výstava se uskutečnila díky spolupráci NPMK a České školní inspekce. V návaznosti na ni vyšla také odborná publikace *Od školdozorce k inspektorovi. Historie školní inspekce*.

Na výstavě v NPMK bylo k vidění mnoho unikátních exponátů: mj. rozvrh hodin, který byl upraven kvůli nedostatku uhlí ve školním roce 1917/18. Další vystavený rozvrh zaznamenal změnu kvůli odvodu učitele na bojiště první světové války. K vidění byla také autentická oprátka, která ukončila život Gustava Wernera, německého školního inspektora, který decimoval české střední školy v době nacistické okupace.

Všeobecný školní řád z roku 1774, který vydala Marie Terezie, kromě povinného školního vzdělávání dětí ve věku od 6 do 12 let zavedl také systematizovaný dozor nad školami a osobu dozorce – inspektora. Byl jím obvykle místní duchovní správce, na ekonomické záležitosti dohlížel světský školní dozorce. Ten kontroloval třeba dostatek dřeva na topení ve škole nebo dostatek učebnic. Také dbal na to, aby učitel měl dostatečnou kvalifikaci a byl pracovitý. Nejdůležitější povinností školního dozoru byl dohled nad docházkou žáků.

Žáci s dobrým prospěchem dostávali tzv. odměny pilnosti. Mohly to být příležitostné tisky podobné dnešním diplomům, knihy nebo v 18. století tzv. „*Schulpreiss*“ pro nejlepší žáky, což byly pamětní medaile s portrétem panovnice Marie Terezie. Inspektor hodnotil nejenom průběh vyučování, ale také přípravy učitele na výuku, proto učitelé přípravám na vyučování věnovali značnou pozornost. Inspektor kontroloval také rozvrhy hodin a jeho dodržování.